

**Postanowienie z dnia 11 grudnia 1996 r.
I PKN 37/96**

Komisja Krajowa NSZZ "Solidarność" nie jest podmiotem uprawnionym do wniesienia kasacji w trybie art. 12 ustawy z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeks postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 43, poz. 189).

Przewodniczący SSN: Walerian Sanetra, Sędziowie: SN Maria Mańkowska, SA Mieczysław Bareja (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 11 grudnia 1996 r. sprawy z powództwa Ireneusza M., Witolda N., Ireneusza S. i Edwarda C. przeciwko KGHM Polska Miedź SA Oddział Huta Miedzi "L." w L. o ekwiwalent za deputat węglowy, na skutek kasacji Komisji Krajowej Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego "Solidarność" [...] od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu z dnia 30 kwietnia 1996 r. [...]

postanowił:

odrzuć kasację.

Uzasadnienie

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu wyrokiem z dnia 30 kwietnia 1996 r. [...] oddalił rewizję powodów od wyroku Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Legnicy z dnia 24 stycznia 1995 r. [...] Sądy obu instancji uznały roszczenia powodów o wyrównanie ekwiwalentu za deputat węglowy wobec pracodawcy Kombinatu Górniczo-Hutniczego Miedzi - Polska Miedź SA, Hucie Miedzi w L. za niezasadne.

Kasację od tych wyroków, nadaną w urzędzie pocztowym 30 października 1996 r., złożyła Komisja Krajowa Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego "Solidarność". Skarżący wnosili o zmianę wyroków i uwzględnienie powództwa, ewentualnie o uchylenie wyroków i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu-Sądowi Pracy w Legnicy do ponownego rozpoznania. Zarzucił naruszenie prawa materialnego, art. 6 ust. 6, art. 24 i 25 ustawy z dnia 28 stycznia 1984 r. o zasadach tworzenia zakładowych systemów wynagradzania (Dz. U. z 1990 r., Nr 69, poz. 407) oraz błędne zastosowanie przepisów wewnątrzzakładowych. Jako podstawę prawną do złożenia kasacji wskazano przepis art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. Nr 55, poz. 234 ze zm.) w związku z art. 465 § 1 KPC. Kasacja została podpisana przez radcę prawnego Biura Prawnego Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność".

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z dniem 1 lipca 1996 r. weszła w życie ustawa z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 43, poz. 189). W ust. 1 pkt 55 ustawa skreśliła dział VII "Rewizja nadzwyczajna" tytułu VI księgi pierwszej części pierwszej KPC. Rewizja nadzwyczajna jako środek zaskarżenia tym samym przestała istnieć. Jest to konsekwencja realizacji zasady konstytucyjnego podziału władz na władzę ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą oraz realizacji zasady niezależności władzy sądowniczej. Ustawodawca mając na uwadze toczące się postępowania i zaskarżenia, w art. 12 ustawy, mającym charakter przepisu intertemporalnego, określił zasady dotyczące rozpoznawania kasacji od prawomocnych orzeczeń sądowych w okresie przejściowym oraz wprowadził szczególnego rodzaju regulacje na ten okres (art. 12 ust. 3 ustawy), dopuszczając na określonych zasadach rozpoznawanie kasacji od prawomocnych orzeczeń sądowych wydanych po 1 lipca 1996 r., to jest po dacie wejścia w życie ustawy z 1 marca 1996 r. Przepis art. 12 określa, które z podmiotów poprzednio uprawnionych do wnoszenia rewizji nadzwyczajnych mogą rozpoznawać będące w toku załatwiania podania o wniesienie rewizji nadzwyczajnej i wnosić w tych sprawach kasację na odmiennych zasadach i które z tych organów mogą wnosić kasację w trybie art. 12 ust. 3 ustawy. Z analizy tego przepisu wynika jednoznacznie, że spośród organów poprzednio uprawnionych do wnoszenia rewizji nadzwyczajnych, uprawnienia do wnoszenia kasacji w trybie nadzwyczajnym nie zachował Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego i Minister Pracy i Polityki Socjalnej. Uprawnienia Rzecznika Praw Obywatelskich uległy pewnemu ograniczeniu (art. 12 ust. 2 ustawy). Dla zachowania nadzoru judykacyjnego Sądu Najwyższego nad orzecznictwem Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz nad orzecznictwem organów pozasądowych ustawodawca zachował uprawnienia wynikające z ustaw szczególnych (art. 10 ustawy).

Kompleksowa, a zarazem szczegółowa regulacja prawna oraz charakter prawny rozwiązań przejściowych, jednoznacznie wskazują na to, że uprawnienie związków zawodowych wynikające z art. 22 ust. 1 ustawy o związkach zawodowych, pomimo braku normy derogacyjnej, przestało istnieć. Po dniu 1 lipca 1996 r. nie ma po prostu możliwości wnoszenia rewizji nadzwyczajnych w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych od wyroków sądów pracy i ubezpieczeń społecznych, nie ma rewizji nadzwyczajnych w tych sprawach, a do przepisów wprost określających zasady i tryb wnoszenia tych rewizji nawiązywało uprawnienie związków zawodowych ustanowione w art. 22 ust. 1 ustawy o związkach zawodowych. Konkludując, z dniem 1 lipca 1996 r. ogólnokrajowe organizacje międzyzwiązkowe i ogólnokrajowe związki zawodowe reprezentatywne dla pracowników większości zakładów pracy, nie są podmiotami uprawnionymi do wnoszenia kasacji w trybie art. 12 ustawy. Z tej też przyczyny, kasację wniesioną w niniejszej sprawie uznano za niedopuszczalną. Powołany w kasacji przepis art. 465 § 1 KPC dotyczy przymusu adwokacko-radcowskiego i wiąże się z art. 393² § 1 KPC. Dotyczy zatem wyłącznie kasacji wnoszonych w trybie zwykłym. Przepis ten, z natury rzeczy, nie dotyczy podmiotów uprawnionych do wnoszenia kasacji w trybie szczególnym, to jest Ministra Sprawiedliwości-Prokuratora Generalnego i Rzecznika Praw Obywatelskich.

Kasacja w sprawie została podpisana przez radcę prawnego, a nie uprawnio-

nych statutowo przedstawicieli Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność" i już z tych względów byłaby również niedopuszczalna.

W sprawie, gdy zważy się na datę wydania zaskarżonego wyroku, nie ma podstaw do uznania kasacji za wniesioną w zwykłym trybie.

Z tych wszystkich przyczyn, stosownie do art. 393⁸ § 1 KPC orzeczono jak w sentencji.

=====